

Od nanovláken po zlativky: vědecký mejdan na TUL přilákal davy

2.10.2025 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

Jubilejní dvacátá Noc vědců s tématem Bohatství přilákala na Technickou univerzitu v Liberci rekordní počet návštěvníků. O program se staraly desítky vědců, pedagogů a studentů v devíti budovách a na padesáti čtyřech stanovištích. Lidé proudili nejen do univerzitního kampusu, ale poprvé i do sídla Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické v budově P v Komenského ulici.

Hravé pokusy, zábavně-vědecké ukázky, úkoly pro děti i dospělé jakkoli spojené s bohatstvím i nejrůznější soutěže inspirované bádáním přivedly během pátečního odpoledne a večera do kampusu 1400 návštěvníků. *„Je to největší počet návštěvníků za sedm let, kdy se TUL do Noci vědců zapojuje. Otevření stanovišť v budově P se ukázalo jako velmi dobrý tah, protože akce se už tak rozrůstá, že bychom se do kampusu zkrátka nevešli. Bylo to náročné, ale jsme nadšení z atmosféry, která tu panovala,”* uvedla Bianca Lamrová, krajská koordinátorka Noci vědců z Oddělení komunikace a marketingu TUL.

Doslova záplava aktivit čekala na návštěvníky v sídle Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické v budově P. Organizátoři připravili aktivity velkoryse ve třech podlažích. Návštěvníci mohli poznávat princip výroby nanovláken, v nejrůznějších hrách a aktivitách bohatství jazyků, pečeti historické listiny a přiřazovat korunovační klenoty ke správné evropské zemi nebo hledat pod mikroskopy bohatství přírodních druhů, jejich forem, barev či životních strategií. Děti celou dobu hledaly ukrytý poklad. *„Máme tady i zlativky, třídu řas, takže jsme tematičtí,”* usmál se Martin Pusztai z Katedry biologie a ekologie FP TUL během svého výkladu.

Z kampusu do budovy P v Komenského ulici a zpět vozil návštěvníky poprvé mikrobuse. Lidé tak neztráceli čas přecházením a odpadla jim i starost se zaparkováním. *„Těšíme se, že děti zase uvidí svět z trošku jiné perspektivy. Páteční večer využijeme příjemně a přínosně. Určitě se dozvíme spoustu nového,”* těšila se na začátku své Tour de TUL Veronika Krejčířová.

Srdce kampusu svítilo do noci a znělo hlaholem i dupotem běhajících dětí, které většinou v rukou držely kartičky pro razítka splněných úkolů. A bavili se i dospělí. Na fakultě textilní třeba návštěvníci poznávali bohatství textilních barviv, na fakultě mechatroniky, informatiky a mezioborových studií se s robotem vydávali za datovým pokladem, v laboratořích fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické si zase mohli hrát s barvou plamenů jako alchymisté.

V univerzitním ústavu CXI čekala na návštěvníky celá řada unikátních technologií, například špičkové 3D tiskárny. Návštěvníci si mohli prohlédnout také to, jak ústav využívá udržitelné energie pro pohon různých strojních a mechatronických systémů. Nebo se mohli na vlastní oči přesvědčit o tom, že bakterie dokáží z moči vyrábět elektřinu. Především na děti čekaly na CXI poklady lidského těla. Malí návštěvníci se dozvěděli o všech enzymech, které mají v těle, mohli si zvážit lidské orgány nebo názorně zjistit, kolik váží tolik důležitý lidský mikrobiom. *„Snažíme se představit vědu tím nejpřístupnějším způsobem. Někdy v průběhu života něco takového někdo udělal pro nás a zažehl v nás ten plamínek, tak se o to teď s kolegy zase snažíme my. A mám radost, jak to děti baví. Jsou úžasné, jaký mají zájem,”* uvedla Miroslava Rysová z Oddělení aplikované biologie ústavu CXI.

Další budova a další záplava aktivit. Spolu s ekonomy mohl kdokoli poznávat bohatství skryté ve značkách a pokusit se sestavit žebříček nejhodnotnějších značek světa, s informatiky odhalovat

bohatství ukryté v datech, se strojaři zjišťovat, jak se vyrábí bioplast nebo jak se z plastového odpadu stane znovu cenný materiál. „*Dětem názorně vysvětlujeme, jak se z kukuřice získává bioplast,*“ popsal proděkan fakulty strojní Luboš Běhálek práci jednoho ze strojů v laboratoři zaplněné návštěvníky tak, že bylo obtížné projít. Děti si mohly z bioplastového „rukávu“ vyrobit sáčky a ty symbolicky naplnit popcornem, který se krátce před tím vyloupil z kukuřičných kuliček. Stejných, z jakých vznikl jejich bioplastový sáček. Sáčky si pak děti mohly secvaknout sponkami vyrobenými z mechanicky recyklovaných plastových nárazníků.

A jdeme dál. Spolu s fakultou zdravotnických studií mohli návštěvníci poznávat, proč je lidské tělo jedním z nejdokonalejších pokladů, s fakultou umění a architektury odhalovat bohatství materiálů nebo s univerzitní knihovnou lovit poklad. V univerzitní dílně TULab si mohl kdokoli vyrobit papír z rozemletých tisícikorun, které vyřadila Česká národní banka, a získat tak originální suvenýr. Papír v protisvětle odhalil citát Jana Amose Komenského napsaný symbolicky písmem Comenia Script: „*Ne to, co mám, ale to, co vím, je mým bohatstvím.*“

Na Univerzitním náměstí po celou dobu Noci vědců blikala a zvala k návštěvě výuková sanitka fakulty zdravotnických studií. Zahnat hlad mohli návštěvníci opodál ve foodtrucku třeba skvělým burgerem.

„*Děkujeme vám všem, kteří jste přišli, a už teď se na vás těšíme během dalšího ročníku. Abychom mohli příští Noc vědců připravit ještě lépe a zajímavěji, uvítáme od vás, návštěvníků, podněty a postřehy, co se vám líbilo, nebo co byste příště chtěli mít lépe. Za vyplnění dotazníku zpětné vazby budeme moc rádi,*“ uvedla na závěr za pořadatele Bianca Lamrová.

Kromě Technické univerzity v Liberci běžela Noc vědců také v jiných částech města a kraje. Bylo to vědecko-zábavní centrum iQlandia, SPŠ a VOŠ Masarykova Liberec, Gymnázium Česká Lípa, Gymnázium Dr. Randy Jablonec nad Nisou a ZŠ u Lesa Nový Bor.

Adam Pluhař

<https://tuni.tul.cz/a/od-nanovlaken-po-zlativky-vedecky-mejdan-na-tul-prilakal-davy-163771.html>